

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **DATATEL, spol. s r.o.**, so sídlom v Košiciach, Popradská ulica 68, proti povinnému **Š. B., E.**, s miestom podnikania K., ktorý zomrel X., **o vymoženie 65,78 € spolu s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp.zn. Er 3762/1999, o dovolaní súdneho exekútora JUDr. Ing. Karola Mihala, so sídlom v Košiciach, Moyzesova 34, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 30. apríla 2012 sp.zn. 7 CoE 36/2012, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 30. apríla 2012 sp.zn. 7 CoE 36/2012 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Košiciach uznesením z 30. apríla 2012 sp.zn. 7 CoE 36/2012 odmietol odvolanie súdneho exekútora proti uzneseniu Okresného súdu Košice II z 2. januára 2012 č.k. 1 Er 3762/1999-8, ktorým súd vyhlásil exekúciu za neprípustnú, exekúciu zastavil a súdnemu exekútorovi nepriznal náhradu trov exekúcie. Odvolací súd odmietol odvolanie podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. majúc za to, že bolo podané niekým, kto na to nie je oprávnený. Na odôvodnenie svojho rozhodnutia uviedol, že exekučné konanie sa začalo pred 1. februárom 2002 a teda podľa prechodného ustanovenia § 235 ods. 2 Exekučného poriadku k zmenám účinným od 1. februára 2002 sa má dokončiť podľa doterajších predpisov. Ustanovenie § 37 ods. 1 Exekučného poriadku v znení do 31. januára 2002 za účastníkov exekučného konania označovalo iba oprávneného a povinného, resp. aj manžela povinného, ak boli exekúciou postihnuté veci v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, nie však aj súdneho exekútora. Zdôraznil, že vzhľadom na vzťah subsidiarity noriem Občianskeho súdneho poriadku k normám Exekučného poriadku, bolo by možné použiť ustanovenia všeobecného predpisu o účastníkoch konania (§ 90 a § 94 ods. 1 O.s.p.) len v prípade, že v špeciálnom predpise by takáto úprava absentovala. Exekučný poriadok ale

„komplexne upravuje“ okruh účastníkov exekučného konania. Vychádzajúc z uvedených úvah dospel k záveru, že súdneho exekútora v predmetnej exekučnej veci nemožno považovať za účastníka konania, aj keď sa rozhoduje o trovách exekúcie.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu súdny exekútor podal dovolanie. Navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil tým, že konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu má vadu podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Odvolací súd odmietnutím jeho odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. mu totiž odňal možnosť konať pred súdom. Uviedol, že v časti exekučného konania o trovách exekúcie, keďže sa rozhodovalo o jeho právach, bol účastníkom konania, i keď sa konanie začalo pred 1. februárom 2002.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas osobou oprávnenou na jeho podanie, preskúmal napadnuté uznesenie a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné (a súčasne dôvodné) predovšetkým vtedy, ak je konanie, ktoré mu predchádzalo, postihnuté vadami taxatívne uvedenými v § 237 O.s.p., ktoré spôsobujú tzv. zmätočnosť jeho rozhodnutia. K týmto vadám prihliada dovolací súd – ak je dovolanie podané včas a na to oprávneným subjektom – z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.). Existenciu väd konania uvedených v ustanovení § 237 O.s.p. dovolateľ tvrdil, a to konkrétne vadu uvedenú pod písm. f/, a podľa odvolacieho súdu tak robí dôvodne.

Podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen postupom súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale v niektorých prípadoch aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím odnímajúcim účastníkovi právo konať pred súdom (právo, aby na základe jeho odvolania bolo rozhodnutie súdu prvého stupňa podrobené prieskumu súdom odvolacím) je aj

uznesenie o odmietnutí odvolania z dôvodu, že bolo podané neoprávnenou osobou, ak záver odvolacieho súdu o tejto otázke nie je správny.

V prejednávanej veci odvolací súd nepovažoval súdneho exekútora za osobu oprávnenú podať odvolanie z dôvodu, že exekučné konanie sa začalo ešte pred 1. februárom 2002, kedy Exekučný poriadok nepriznával súdnemu exekútorovi postavenie účastníka exekučného konania. Dňom 1. február 2002 nadobudla síce účinnosť novela Exekučného poriadku, ktorá pri rozhodovaní o trovách konania priznala postavenie účastníka aj súdnemu exekútorovi, v zmysle prechodných ustanovení k úpravám účinným od 1. februára 2002 sa ale exekučné konanie, ktoré sa začalo pred týmto dňom, malo dokončiť podľa dovtedajších predpisov.

Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že aj keď v zmysle prechodných a záverečných ustanovení Exekučného poriadku k úpravám účinným od 1. februára 2002 (235 ods. 2 Exekučného poriadku) nebolo možné v danej veci aplikovať § 37 ods. 1 v znení od 1. februára 2002, odvolací súd mal súdneho exekútora považovať za účastníka pre určitý úsek konania bez ohľadu na to, že toto jeho postavenie nebolo pôvodne v zákone výslovne určené. Účastníkom pre určitý úsek konania je osoba (fyzická alebo právnická osoba, prípadne aj štát), o ktorej procesných právach a povinnostiach sa má v konaní rozhodovať (Mazák, J. a kolektív.: Základy občianskeho procesného práva, Bratislava, Iura Edition, 2007, s. 97). Postavenie inej osoby ako účastníka konania pre určitú časť (exekučného) konania je potrebné vyvodit' z konkrétnej procesnej situácie.

V predmetnej veci rozhodovanie o trovách exekúcie v súvislosti s jej zastavením sa priamo dotýkalo práva súdneho exekútora na náhradu týchto trov. Aj podľa právnej úpravy platnej pred 1. februárom 2002 bol preto súdny exekútor účastníkom exekučného konania v časti, v ktorej sa rozhodovalo o trovách exekúcie, a to i bez výslovného určenia tohto jeho postavenia v zákone. Ním podané odvolanie smerujúce proti výroku o trovách exekúcie preto nebolo možné odmietnuť ako podané neoprávnenou osobou (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR z 30. novembra 2011 sp. zn. 2 Cdo 205/2011, 6 Cdo 59/2012, 6 Cdo 147/2012).

Názor odvolacieho súdu, ktorý absolútne nepripúšťa možnosť účasti v exekučnom konaní iných subjektov, než tých ktorí boli výslovne uvedení v ustanovení § 37 ods. 1 Exekučného poriadku v znení do 31. januára 2002, nie je preto správny ani ústavný

konformný (súladný) najmä so zreteľom na znenie čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky. Je totiž nezdôvodniteľné (neakceptovateľné), aby sa niekomu (komukoľvek) odobrala možnosť priamo presadzovať svoje práva, ak o nich bolo rozhodnuté. Vyjadrená je tým i materiálna ochrana práva na súdnu ochranu ako základného ľudského práva v právnom štáte. Skutočnosť, že zákon výslovne neoznačuje niekoho za účastníka konania, neznamena, že s ním konajúci súd nemôže v prípade potreby konať, ak sa účinky jeho postupu alebo rozhodovania týkajú základných práv, ktoré má takáto osoba zaručené v ústave alebo medzinárodnej zmluve (porovnaj napr. I. ÚS 219/2007). Z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky tiež vyplýva, že právo súdneho exekútora na náhradu trov exekučného konania možno považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (napr. IV. ÚS 200/2007, II. ÚS 272/2008, III. ÚS 52/2009).

Výskyt niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. je zo zákona nielen dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu, vydanému v konaní touto vadou postihnutom, ale zároveň je tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v takom konaní nemôže byť považované za správne. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto uznesenie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. septembra 2012

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Mgr. Patrícia Špacírová